

ALEXEI NICOLAEVICI TOLSTOI

CHEIȚA DE AUR
,
SAU
PĂȚANIILE
,
LUI BURATINO

Traducere din limba rusă
de Ioan IONEL și
Valeria FILIMON

AGORA

TÂMLARULUI GIUSEPPE I-A CĂZUT ÎN MÂNĂ O BUCATĂ DE LEMN CARE VORBEA CA OAMENII

Cândva, demult, într-un orășel de pe malul Mării Mediterane, trăia un tâmplar bătrân, Giuseppe, poreclit și Nas-Vânăt. Odată, îi căzu în mână o bucată de lemn, un lemn obișnuit ca acela cu care își încălzea soba în timpul iernii.

„Bună bucată, nu e de aruncat, își zise Giuseppe, din ea se poate face ceva, cum ar fi, să zicem, un picior de masă.”

El își puse ochelarii legați cu o sfoară, deoarece și aceștia erau tare vechi, întoarse lemnul pe toate părțile și începu să-l cioplească cu toporașul. Dar, de-abia îl atinse cu muchea toporașului, că se auzi un glas neobișnuit de subțire, care strigă:

– Vai, vai, mai cu grijă, vă rog!..

Giuseppe își lăsă ochelarii pe vârful nasului și începu să cerceteze cu atenție tot atelierul. Nu era nimeni... Privi apoi pe sub tejgheaua de tâmplărie – nimeni... Căută și în coșul cu talaș – nimeni... Scoase capul pe ușă și se uită pe stradă – nimeni...

„Nu cumva mi s-a părut? se gândi Giuseppe. Cine ar fi putut să vorbească?...”

Apucă iar toporașul, dar imediat ce lovi lemnul, din nou răsună un glăscior subțire:

– Vai, v-am spus, mă doare!...

De data aceasta, Giuseppe sări de pe scaun, speriat, nu glumă; chiar și ochelarii i se aburiră... Cercetă cu mare atenție toate colțurile camerei, se uită și în sobă și, lăsând capul pe spate, privi îndelung în horn. Nu era nimeni nici acolo...

„Poate că am băut ceva nepotrivit și de asta îmi sună o voce în urechi?” se gândi Giuseppe.

Nu, în acea zi el nu băuse nimic care să-i facă rău...

După ce se mai liniști puțin, Giuseppe apucă rindeaua, lovi cu ciocanul partea din spate a acesteia, astfel ca lama să iasă cât trebuie – nici prea mult, nici prea puțin. Fixă bucata de lemn pe tejghea și o atinse cu rindeaua.

– Vai, vai, vai, vai, ascultați, de ce mă ciopârțiți? se auzi glăsciorul subțire și disperat...

Giuseppe scăpă rindeaua din mână, se îndepărtă de tejghea și, după ce se dădu mult îndărăt, se așeză pe podea: înțelesese, în sfârșit, că glăsciorul subțire venea chiar din interiorul bucății de lemn.

GIUSEPPE DĂRUIEȘTE LEMNUL VORBITOR PRIETENULUI SĂU, CARLO

În momentul acela tocmai apăru în ușa atelierului vechiul prieten al lui Giuseppe, flașnetarul Carlo.

Cândva, Carlo, purtând o pălărie cu boruri mari, umbla cu minunata lui flașnetă pe străzile orașelor și cânta pentru a-și câștiga bucata de pâine. Acum, însă, Carlo era bătrân și bolnav, iar flașneta i se stricase de mult.

– Bună ziua, Giuseppe! spuse el, intrând în atelier. Dar de ce stai pe dușumea?

– Știi, am pierdut un șurubel... Îl las însă în plata Domnului, răspunse Giuseppe.

Ridicându-se și uitându-se spre bucata de lemn, întrebă:

– Dar tu, cum o mai duci, bătrâne?

– Rău, zise Carlo. Mă tot gândesc și nu știu cum să mai câștig o bucată de pâine... De m-ai putea ajuta tu cu ceva, măcar cu un sfat...

– Nimic mai simplu, răspunse vesel Giuseppe.

Și, gândindu-se câteva clipe, el își spuse: „Iată o ocazie să scap de această blestemată bucată de lemn.”

– Nimic mai simplu, repetă el vesel. Uite, Carlo, ia tu această bucată de lemn de pe tejghea și du-o acasă...

– He, he, he... Și mai departe ce să fac cu lemnul ăsta? răspunse, tare abătut, Carlo. Să-l duc acasă zici, dar eu nici sobă n-am în cămăruța mea.

– Eu vorbesc spre binele tău, Carlo... Îl duci acasă, iei un cuțit și cioplești din el o păpușă. Apoi, o înveți să spună cuvinte hazlii și mergi cu ea să cutreieri